

UZASADNIENIE

Powódka (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. w pozwie wniesionym 11 marca 2021 roku domagała się zasądzenia od pozwanej L. B. kwoty 91.152,48 zł (w tym kapitał w kwocie 83.905,56 zł) wraz z dalszymi odsetkami maksymalnymi za opóźnienie liczonymi od kwoty kapitału od 9 marca 2021 roku.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że 30 października 2020 roku skierowała powództwo przeciwko pozwanej w elektronicznym postępowaniu upominawczym; roszczenie objęte tym postępowaniem stanowiło roszczenie tożsame z roszczeniem dochodzonym w niniejszej sprawie Wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu pozwanej powyższe postępowanie zostało umorzone postanowieniem wydanym 3 lutego 2021 roku.. Uzasadniając zgłoszone żądanie zapłaty powódka wskazała, że zawarła z pozwaną umowę o kredyt nr (...). W związku z faktem, że pozwana nie wywiązała się z warunków umowy, powódka złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Pomimo skierowanego wezwania do zapłaty pozwana nie uiściła należności na rzecz powódki.

Postanowieniem z 18 marca 2021 roku Sąd Rejonowy w Myśliborzu I Wydział Cywilny stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

W odpowiedzi na pozew z 3 stycznia 2022 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania sądowego. W uzasadnieniu podniosła, że kwestionuje roszczenie w całości tak co do zasady, jak również co do jego wysokości, a także podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. Wskazała ponadto, że brak jest pewności co do istnienia roszczenia po stronie powódki, bowiem nie zdołała ona należycie wykazać tej okoliczności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 listopada 2017 roku (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. oraz L. B. zawarły umowę nr (...) o udzielenie kredytu gotówkowego „Kredyt dla profesjonalistów” oraz o prowadzenie rachunku i usług bankowych.

W §2 ust. 1 strony ustaliły, że (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. udzieli L. B. kredytu w wysokości 141.854,57 zł. W ust. 2 strony postanowiły, że kredyt jest udzielany na okres 60 miesięcy i liczony od dnia wypłaty kredytu L. B..

W ramach §4 ust. 1 umowy strony uzgodniły, że L. B. jest zobowiązana do spłaty kredytu w terminach określonych w Harmonogramie Spłat Kredytu, z zastrzeżeniem, że ostatnia rata ma charakter raty wyrównującej, co oznacza, że służy rozliczeniu całości zobowiązania wobec banku.

W myśl §12 ust. 8 umowy, w przypadku niedotrzymania przez L. B. warunków udzielania kredytu albo w przypadku utraty zdolności kredytowej (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. mogła obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu.

Dowód:

- umowa o kredyt nr (...) wraz z załącznikami i dokumentacją dotyczącą udzielonego kredytu (k. 7-46; 100-112).

W dniu 27 lutego 2020 roku (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. skierowała do L. B. wezwanie do zapłaty kwoty wynikającej z zawartej umowy kredytu nr (...) w łącznej wysokości 1.963,78 zł w terminie do 14 dni. Powyższe wezwanie zostało doręczone L. B. 3 marca 2020 roku.

Dowód:

- wezwania do zapłaty z 27 lutego 2020 roku z potwierdzeniami odbioru (k. 47-50v).

Wobec braku zapłaty powstałych należności (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. skierowała 28 kwietnia 2020 roku do L. B. pismo z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy kredytu wraz z wezwaniem do zapłaty całości należności. W treści przedmiotowego pisma wskazano, że postawą wypowiedzenia umowy kredytu jest fakt niedotrzymywania przez L. B. terminów płatności rat kredytu. Kwota należności wyliczona na dzień 27 kwietnia 2020 roku wynosiła 90.998,86 zł, w tym kwota kapitału wynosiła 88.467,22 zł, odsetki umowne - 1.772,16 zł, opłaty i prowizje - 675,00 zł, zaś odsetki karne – 84,48 zł. W związku z powyższym, (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. wezwała L. B. do zapłaty powyżej wskazanej kwoty pieniężnej w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma.

Dowód:

- pisma (...) Bank spółki akcyjnej z siedzibą w W. z dnia 28 kwietnia 2020 roku wraz z potwierdzeniami nadania (k. 52-54).

6 lipca 2020 roku pełnomocnik (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. skierował do L. B. pismo informujące o wysokości powstałego zadłużenia, które na dzień 2 lipca 2020 roku wynosiło 93.859,32 zł.

Dowód:

- pismo (...) Bank spółki akcyjnej z siedzibą w W. z dnia 6 lipca 2020 roku (k. 55-56).

W dniu 30 października 2020 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny pozew o zapłatę kwoty 87.758,97 zł, a także o zasądzenie kosztów sądowych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz kosztów zastępstwa procesowego. Dochodzone roszczenie wynikało z umowy o kredyt nr (...) z 12 grudnia 2017 roku.

21 grudnia 2020 roku starszy referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty uwzględniając w całości roszczenie pozwu.

25 stycznia 2021 roku pozwana L. B. złożyła sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości.

Postanowieniem starszego referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Lublinie z 3 lutego 2021 roku, wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty, elektroniczne postępowanie upominawcze zostało umorzone w całości.

Dowód:

- dokumenty z akt sprawy Nc-e (...) prowadzonej przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny (k. 5-6v).

5 listopada 2021 roku (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. zawarła z Prokura Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji.

W zakresie §2 ust. 1 umowy (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. oświadczyła, że w dniu zawarcia umowy przysługują jej istniejące, nieprzedawnione (chyba że co innego wynika z danych przedstawionych do wyceny), pozbawione wad prawnych, wymagalne wierzytelności, rozumiane jako suma kapitału, odsetek, kosztów, prowizji i opłat, które szczegółowo określone zostały w załączniku nr 3 do umowy, stanowiącym jej integralną część.

Na podstawie §2 ust. 2 umowy (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. oświadczyła, że przenosi na (...) (...) z siedzibą we W. własność wymienionych w załączniku nr 3 do umowy za cenę nabycia określoną w niniejszej umów wraz z wierzytelnościami wymienionymi w załączniku nr 3 do umowy.

Strony nadto ustaliły, że na P. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny (...) z siedzibą we W. przechodzą wszelkie związane z nimi prawa, w tym zwłaszcza roszczenia o dalsze należne odsetki, opłaty, w tym sądowe i egzekucyjne, koszty, w tym koszty sądowe i komornicze oraz koszty zastępstwa prawnego oraz egzekucyjnego we wszystkich instancjach, jeśli nie zostały uiszczone, związane z wierzytelnościami zabezpieczenia, wszelkie kary, a także roszczenia w stosunku do dłużników lub osób trzecich o naprawienie szkody wyrządzonej bankowi czynami niedozwolonymi popełnionymi w związku z powstaniem lub realizacją wierzytelności, jak również roszczenia wobec członków organów spółek kapitałowych, którzy mogą odpowiadać za zobowiązania dłużników, a także wszystkich innych osób ponoszących odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę wyrządzoną (...) Bank spółce akcyjnej z siedzibą w W. poprzez brak spłaty wierzytelności. Nadto, (...) (...) z siedzibą we W. oświadczyła, że wierzytelności nabywa za cenę nabycia zgodnie z postanowieniami umowy, zaś strony oświadczyły, że przejście wierzytelności nastąpi z chwilą podpisania umowy.

Zgodnie z załącznikiem nr 3 do umowy przelewem objęta była m.in. wierzytelność wynikająca z umowy o kredyt nr (...) zawartej z L. B..

Dowód:

- umowa przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z 5 listopada 2021 roku wraz z załącznikami (k. 169-212), wyciąg z załącznika nr 3 do umowy przelewu wierzytelności (k. 213v-214).

Sąd ustalił stan faktyczny niniejszej sprawy w oparciu o treść przedstawionych przez stronę powodową dowodów z dokumentów. Brak było podstaw, by odmówić przedmiotowym dokumentom wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności ocenie poddać należało legitymację procesową strony powodowej. Badanie legitymacji stron procesu, która stanowi przesłankę materialnoprawną, jest obowiązkiem Sądu, który do kwestii tej odnosi się przed merytoryczną oceną sprawy (por. np. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 16.07.2018 r., XXVII Ca 736/18). Legitymacja materialna, a więc posiadanie prawa podmiotowego lub interesu prawnego do wytoczenia powództwa stanowi przesłankę materialną powództwa, a jej brak stoi na przeszkodzie udzieleniu ochrony prawnej. Natomiast brak legitymacji materialnej (czynnej lub biernej) skutkuje co do zasady oddaleniem powództwa. Rolą strony powodowej jest przy tym wykazanie uprawnienia do dochodzenia roszczenia.

Sąd miał na uwadze fakt, że postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte wskutek wniesienia pozwu w dniu 11 marca 2021 roku, zaś doręczenie pozwu stronie pozwanej nastąpiło w dniu 13 grudnia 2021 roku. Z kolei wierzytelność stanowiąca przedmiot sporu w niniejszej sprawie została przeniesiona w drodze umowy przelewu wierzytelności zawartej przez powódkę w dniu 5 listopada 2021 roku. Powyższe oznacza zatem, że po wskazanej wyżej dacie powódce nie przysługiwała już sporna wierzytelność.

Zgodnie z art. 192 pkt 3 k.p.c., z chwilą doręczenia pozwu zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy; nabywca może jednak wejść na miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej. Przez zbycie prawa, o jakim mowa w art. 192 pkt 3, należy rozumieć wszelkie przypadki zbycia praw poza sytuacjami zbycia rzeczy, np. przelew wierzytelności (M. Manowska [w:] A. Adamczuk, P. Prus, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, M. Manowska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477(16), LEX/el. 2022, art. 192). Wskazać należy, że skutki zarówno materialnoprawne, jak i procesowe ustawa wiąże z prawidłowym doręczeniem odpisu pozwu; prawidłowe doręczenie pozwala na przyjęcie, że pozwanemu znana jest treść pozwu i posiada on możliwość podjęcia właściwych czynności dla wyrażenia swego stanowiska w sprawie (T. Żyżnowski [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366, wyd. II, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, Warszawa 2013, art. 192).

Skoro przeniesienie wierzytelności będącej przedmiotem sporu w drodze umowy przelewu nastąpiło w dniu 5 listopada 2021 roku, zaś doręczenie pozwu w niniejszej sprawie - - w dniu 13 grudnia 2021 roku, to art. 192 pkt 3 k.p.c. nie znajduje w realiach niniejszej sprawy zastosowania. Doręczenie pozwu nastąpiło bowiem już po przeniesieniu

na podmiot trzeci wierzitelności dochodzonej w niniejszej sprawie. Zbycie rzeczy lub prawa objętych sporem przed doręczeniem pozwu stronie pozwanej pociąga za sobą brak legitymacji procesowej jednej ze stron postępowania (zbywcy). Pozbawione tego skutku jest zbycie dokonane w toku procesu, a więc od momentu doręczenia pozwu stronie pozwanej aż do zakończenia postępowania.

W ocenie Sądu brak jest możliwości przyjęcia, że powódce przysługuje legitymacja procesowa czynna z uwagi na wskazywany przez nią w treści pozwu uprzedni fakt wytoczenia powództwa przeciwko pozwanej w elektronicznym postępowaniu upominawczym, dotyczącego tożsamego roszczenia.

Strona powodowa w treści pozwu wskazywała, że dochodzone przez nią roszczenie stanowiło także przedmiot wszczętego w dniu 30 października 2020 roku elektronicznego postępowania upominawczego, prowadzonego przeciwko pozwanej przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny (sygn. akt Nc-e 1628170/20). W związku ze skutecznym wniesieniem sprzeciwu do wydanego nakazu zapłaty, przedmiotowe postępowanie zostało umorzone postanowieniem wydanym w dniu 3 lutego 2021 roku.

Zgodnie z art. 505³⁷ §2 k.p.c., jeżeli w terminie trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia o umorzeniu elektronicznego postępowania upominawczego powód wniesie pozew przeciwko pozwanemu o to samo roszczenie w postępowaniu innym niż elektroniczne postępowanie upominawcze, skutki prawne, które ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa, następują z dniem wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Powództwo w niniejszej sprawie zostało wniesione w dniu 11 marca 2021 roku, a zatem przed upływem okresu trzech miesięcy od momentu wydania postanowienia o umorzeniu elektronicznego postępowania upominawczego.

Należy w tym miejscu nadmienić, że treść art. 505³⁷ §2 k.p.c. uległa zmianie wskutek wejścia w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 z późn. zm.). W związku z tym, doszło do generalnego zerwania z obowiązującą dotychczas zasadą kontynuacji postępowania, po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego do sądu właściwości ogólnej, na rzecz zasady dyskontynuacji, oznaczającej umorzenie postępowania w przypadku braku podstaw do wydania nakazu zapłaty (art. 505³³ k.p.c.), uchylecia go z urzędu (art. 505³³ k.p.c.), lub skutecznego wniesienia sprzeciwu (art. 505³⁶ k.p.c.).

Wśród przedstawicieli doktryny dostrzec można pogląd, według którego pojęcie „skutków prawnych”, wskazane w art. 505³⁷ §2 k.p.c. należy interpretować szeroko i w sposób celowościowy (np. S. Cieślak [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym. Przepisy przejściowe. Komentarz do zmian. Tom I i II, red. T. Zembrzusi, Warszawa 2020, art. 505(37)). Oznaczałoby to zatem, że ponowne wytoczenie powództwa między tymi samymi stronami o to samo roszczenie wywołuje skutek utrwalenia (stabilizacji) legitymacji procesowej dotychczasowych stron procesu (art. 192 pkt 3 k.p.c.), co dla uzyskania efektu przewidzianego w art. 505³⁷ § 2 zd. 1 k.p.c. w wypadku sukcesji inter vivos, uzasadniałoby wytoczenie ponownego powództwa w identycznej co poprzednio konfiguracji podmiotowej (bez względu na zbycie spornego roszczenia).

Według poglądów przeciwnych wskazane wyżej wnioski nie są słuszne – po pierwsze z tego względu, że powstanie stanu sprawy w toku jest skutkiem doręczenia pozwu (art. 192 pkt 3 k.p.c.), a nie stricte wytoczenia powództwa, po drugie zaś z uwagi na to, że uznanie doręczenie pozwu za naturalną konsekwencją wytoczenia powództwa byłoby zbyt swobodnym podejściem do wykładni art. 505³⁷ § 2 k.p.c. (zob. Dariusz Zawistowski, Stanisław Sołtysik [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II pod redakcją Tadeusza Wiśniewskiego, System Informacji Prawnej LEX).

Zdaniem Sądu orzekającego w tej sprawie przyjąć należy, że skutki wytoczenia powództwa, do których restytucji dochodzi na mocy zastosowania wskazanego wyżej przepisu, rozumieć należy wąsko, jako nieobejmujące skutków doręczenia pozwu. Zaliczyć należy do nich przede wszystkim przerwę biegu przedawnienia (art. 123 §1 pkt 1 k.p.c.).

Przesłanki utrzymania materialnoprawnych skutków wytoczenia powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym zostaną zachowane wówczas, gdy wskutek sukcesji materialnoprawnej (inter vivos i mortis causa, pod tytułem ogólnym i szczególnym) w zakresie stosunku prawnego obejmującego roszczenie pieniężne dochodzone w pierwotnym procesie, ze względów legitymacyjnych, ponowne powództwo w sprawie będzie musiało zostać złożone przez następcę prawnego. Alternatywne rozumienie powyższego przepisu nie jest prawidłowe choćby z tego powodu, że utrwalenie legitymacji procesowej zbywcy, o którym mowa w art. 192 pkt 3 k.p.c., jest skutkiem procesowym doręczenia pozwu, a nie jego wniesienia (tak A. Olaś [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. red. dr hab. P. Rylski. Art. 505³⁷ k.p.c.).

Przenosząc całość powyżej przedstawionych rozważań na grunt niniejszej sprawy Sąd przyjął, że w realiach przedmiotowego sporu wniesienie powództwa przed upływem terminu 3 miesięcy od dnia wydania postanowienia o umorzeniu elektronicznego postępowania upominawczego, nie uzasadniało przyjęcia, że legitymacja procesowa czynna po stronie powodowej nadal występowała. Przeniesienie spornej wierzytelności w drodze przelewu nastąpiło bowiem przed doręczeniem pozwu skierowanego w niniejszym postępowaniu. Z kolei wobec przyjęcia koncepcji dyskontynuacji sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego, (która przejawia się umorzeniem elektronicznego postępowania upominawczego na skutek m.in. złożenia sprzeciwu przez stronę pozwaną), nie było również możliwe przyjęcie, że legitymacja procesowa powódki uległa ugruntowaniu.

Konsekwencją powyżej przedstawionego przyjęcia jest uznanie, że powódka w niniejszym postępowaniu nie jest uprawniona do dochodzenia roszczenia wskazanego w treści pozwu. Wobec skutecznego zawarcia przez powódkę umowy przelewu w dniu 5 listopada 2021 roku, po tej dacie wierzytelność objęta sporem mogła być dochodzona w postępowaniu cywilnym przez jej nabywcę - (...) (...) z siedzibą we W.. Powództwo podlegało zatem oddaleniu z uwagi na brak legitymacji czynnej powódki.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

1. (...)

1. (...)